

Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
Факультет лінгвістики
Кафедра теорії, практики та перекладу англійської мови

Педагогічна практика

ПО 4

Галузь знань 03 Гуманітарні науки
Спеціальність 035 Філологія

Курс	1
Семестр	2

Освітньо-професійна Програма Германські мови та літератури (переклад включно), перша мова англійська
Статус Нормативний освітній компонент

ECTS	3
Годин	90

Форма навчання Денна
Семестровий контроль Залік

Розподіл годин

Аудиторні години		Самостійна робота
Лекції	Практичні	
Денна форма навчання		
-	-	90

Гарант освітньої програми
[Signature] Наталія ГЛІНКА
«25» червня 2020 р.

Завідувач кафедри
[Signature] Ніна ІЩЕНКО
«25» червня 2020 р.

Голова методичної комісії
[Signature] Світлана ІБРАГІМОВА
«25» червня 2020 р.

Редакція від 25.06.2020 р.

Інформація про розробника

Координатор педагогічної практики	
ПІБ	Коломієць Світлана Семенівна
Посада	професор
Вчене звання	доцент
Науковий ступінь	кандидат педагогічних наук
Профіль викладача	https://ktpam.kpi.ua/node/660
Google Scholar	https://scholar.google.com.ua/citations?user=bCDmi6gAAAAAJ&hl=uk&cstart=0&pagesize=100
e-mail	svitlanak29@gmail.com

Педагогічна практика

Інформація про викладачів

ПІБ	Іщенко Ніна Григорівна	Корнєва Зоя Михайлівна
Посада	професор	професор
Вчене звання	професор	доцент
Науковий ступінь	доктор філологічних наук	доктор педагогічних наук
Профіль викладача	https://intellect.kpi.ua/profile/ing1	https://intellect.kpi.ua/profile/kzm2
GoogleScholar	https://scholar.google.com/citations?user=TKLLcXEAAAAAJ&hl=ru&oi=sra	https://scholar.google.com/citations?hl=ru&user=InAVc_wAAAAAJ
e-mail	do_study@ukr.net	zoyamk18@gmail.com
ПІБ	Тараненко Лариса Іванівна	Калита Алла Андріївна
Посада	професор	професор
Вчене звання	професор	професор
Науковий ступінь	доктор філологічних наук	доктор філологічних наук
Профіль викладача	https://intellect.kpi.ua/profile/tli1	https://intellect.kpi.ua/profile/kaa55
GoogleScholar	https://scholar.google.com/citations?hl=ru&user=4cfnO0kAAAAAJ	https://scholar.google.com/citations?hl=ru&user=zZ3EA0AAAAAJ
e-mail	litera@i.ua	kalitanewadd@gmail.com
ПІБ	Федоренко Світлана Вікторівна	Волошук Ірина Петрівна
Посада	професор	доцент
Вчене звання	професор	доцент
Науковий ступінь	доктор педагогічних наук	кандидат педагогічних наук
Профіль викладача	https://intellect.kpi.ua/profile/zsv17	http://intellect.ktpam.kpi.ua/profile/vip
GoogleScholar	https://scholar.google.com/citations?user=X4n-E-4AAAAAJ&hl=ru&oi=sra	https://scholar.google.com/citations?hl=uk&user=CCoQiXwAAAAAJ
e-mail	4me@ukr.net	irina_voloshuk@ukr.net
ПІБ	Глінка Наталія Вікторівна	Демиденко Ольга Павлівна
Посада	доцент	доцент
Вчене звання	доцент	доцент
Науковий ступінь	кандидат філологічних наук	кандидат педагогічних наук
Профіль викладача	http://intellect.ktpam.kpi.ua/profile/gnv21	http://intellect.ktpam.kpi.ua/profile/dop6
GoogleScholar	https://scholar.google.com/citations?user=vMhru5MAAAAAAJ&hl=uk	https://scholar.google.com/citations?hl=uk&user=b7sHqfIAAAAAAJ

Педагогічна практика

e-mail	nvglinka@ukrnet.com	fortune2011@ukr.net
ПІБ	Тікан Яна Гаврилівна	Ткачик Олена Володимирівна
Посада	доцент	доцент
Вчене звання	доцент	доцент
Науковий ступінь	кандидат педагогічних наук	кандидат філологічних наук
Профіль викладача	http://ktpam.kpi.ua/ru/node/647	https://ktpam.kpi.ua/node/660
GoogleScholar	https://scholar.google.com.ua/citations?user=wFP0dPAAAAAJ&hl=ru	https://scholar.google.com/citations?hl=en&user=vPlyMwFo1HUC
e-mail	Y.Tikan@kpi.ua	helen.tkachyk@gmail.com
ПІБ	Ахмад Інна Михайлівна	Борбенчук Ірина Миколаївна
Посада	доцент	доцент
Вчене звання		
Науковий ступінь	кандидат філологічних наук	кандидат філологічних наук
Профіль викладача	https://intellect.kpi.ua/profile/aim1	https://ktpam.kpi.ua/node/693
GoogleScholar	https://scholar.google.com/citations?hl=ru&user=LfnvplIAAAAAJ	https://scholar.google.com/citations?hl=ru&user=gnKrx_AAAAAJ
e-mail	innakhmad737@gmail.com	borbenchuk.ira@gmail.com
ПІБ	Марченко Валентина Володимирівна	Мачулянська Анастасія Володимирівна
Посада	доцент	доцент
Вчене звання		
Науковий ступінь	кандидат філологічних наук	кандидат філологічних наук
Профіль викладача	http://intellect.ktpam.kpi.ua/profile/mvv118	https://intellect.kpi.ua/profile/pav103
GoogleScholar	https://scholar.google.com.ua/citations?user=xm5yn4IAAAAAJ&hl=uk	https://scholar.google.com/citations?hl=ru&user=X7Z1Sv4AAAAAJ
e-mail	seanolut@gmail.com	for_nastia@ukr.net
ПІБ	Матковська Ганна Олександрівна	Карачун Юлія Геннадіївна
Посада	доцент	старший викладач
Вчене звання		
Науковий ступінь	кандидат філологічних наук	Кандидат філологічних наук
Профіль викладача	https://ktpam.kpi.ua/node/1655	https://ktpam.kpi.ua/node/1656
GoogleScholar	https://scholar.google.com/citations?hl=uk&user=gfUzi74AAAAAJ	https://scholar.google.com.ua/citations?user=FqaNa8gAAAAAJ&hl=uk

Анотація освітнього компонента

Основною метою педагогічної практики є формування у студентів здатностей:

- реалізації теоретичних знань, набутих під час вивчення освітнього компоненту «Педагогіка вищої школи та методика навчання іноземних мов і перекладу»;
- організовувати навчальну діяльність студентів, керувати та оцінювати її результати;
- критично оцінювати заняття що проводяться;
- оновлювати та інтегрувати знання в умовах недостатньої інформації;
- управляти нестандартними ситуаціями навчально-виховного процесу;
- вдосконалювати дидактичну культуру та педагогічну рефлексію;
- опанування сучасних форм, методів та прийомів організації викладацької діяльності у вищій школі;
- до критичного аналізу заняття з іноземної мови за критеріями реалізації методичних принципів навчання іноземних мов та перекладу;
- застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення педагогічної діяльності.

Силабус розроблено з урахуванням загальнодидактичних принципів науковості, свідомості, систематичності, послідовності, активності на основі принципу діяльнісної активності, який полягає в цілеспрямованому активному сприйнятті матеріалу, що вивчається, його осмисленні, творчій переробці і застосуванні та принципу студентоцентризму, що дозволяє передбачити необхідні навчальні завдання та активності, які потрібні студентам для досягнення очікуваних результатів навчання, та набуття необхідного досвіду у суб'єктно-суб'єктній навчальній взаємодії викладача і студента на засадах педагогіки співробітництва.

Практичними завданнями є планування та проведення 4-х занять з навчання іноземної мови та перекладу з критичним самоаналізом та обговоренням з керівником практики.

Під час педагогічної практики застосовуються метод спостереження за педагогічним процесом, евристичний, проблемно-пошуковий, дослідницький методи, які корелюють із завданнями і програмними цілями сприяння розвитку у здобувачів вищої освіти інноваційного мислення у вирішенні науково-педагогічних завдань, а саме активні нестандартні методи та прийоми індивідуальної, парної, групової роботи (перевернутий клас, мозковий штурм, аналіз ситуації, рольова\ділова гра, проектна робота, форсайт сесії, тощо) та комп'ютерно-орієнтовані активні та інтерактивні методи навчання (аудіо та відео лекції, вебінари, індивідуальні та групові онлайн проекти, тощо).

Усі методи навчання опосередковано спрямовані також на формування навчально-стратегічної компетентності студента, зокрема на розвиток метакогнітивної свідомості (процес організації, реалізації, контролю та корегування своєї навчально-педагогічної діяльності).

Для більш *ефективної комунікації* з метою розуміння структури освітнього компонента та дотримання термінів та завдань практики використовується «Електронний кампус» КПІ ім.Ігоря Сікорського, електронна пошта, месенджери, Telegram, за допомогою яких:

Педагогічна практика

- здійснюється надання зворотного зв'язку стосовно навчальних завдань та термінів їх виконання;
- оцінюються навчальні завдання студентів;
- ведеться облік виконання студентами плану та графіку виконання навчальних завдань та оцінювання студентів.

Місце освітнього компонента в програмі навчання

Міждисциплінарні зв'язки: освітній компонент «Педагогічна практика» (ПО4) ґрунтується та взаємопов'язана зі знаннями та вміннями, якими студенти оволодівають у процесі засвоєння таких освітніх компонентів як «Теорія перекладу» (ЗО1), «Інноваційний менеджмент» (ЗО2), «Практикум з мовної комунікації та перекладу (англійська мова)» (ПО1), «Практикум з усного перекладу» (ПО3), «Педагогіка вищої школи та методика навчання іноземних мов та перекладу» (ЗО5).

Необхідні навички

1. Комп'ютерна грамотність (Microsoft Word, Microsoft PowerPoint).
2. Рівень володіння мовою англійською мовою – С1.

Програмні результати навчання

В результаті вивчення освітнього компонента «Педагогічна практика» студенти зможуть:

1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.
2. Упевнено володіти державною та іноземними мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати своїх досліджень державною та іноземними мовами.
3. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної перекладацької, педагогічної та науково-інноваційної діяльності.
4. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.
5. Дотримуватися правил академічної доброчесності.
6. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань і власну точку зору на них як фахівцям, так і широкому загалу.
7. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.

Крім того, студенти зможуть:

- усвідомлювати та оперувати психолого-педагогічними та методичними принципами та категоріями в практичній педагогічній діяльності;
- організовувати навчальну діяльність студентів, керувати та оцінювати її результати;
- управляти нестандартними ситуаціями навчально-виховного процесу;
- реалізовувати студентоцентричний, комунікативний, особистісно-діяльнісний та компетентнісний підходи у навчанні іноземних мов та перекладу;
- організовувати та аналізувати свою педагогічну діяльність;
- планувати навчальні заняття згідно з навчальним планом та програмою;

Педагогічна практика

- забезпечувати послідовність викладення матеріалу та міждисциплінарні зв'язки;
- сприяти інтелектуальному розвитку здобувачів вищої освіти.

Відповідність результатів навчання до компетентностей у стандарті вищої освіти можна переглянути у Додатку 1 «Програмні результати навчання (розширена форма)».

Перелік тем, завдання та терміни виконання

Програмні результати навчання, контрольні заходи та терміни виконання оголошуються студентам на першому занятті.

Календарно-тематичний план

Тиждень	Зміст навчальної роботи	Рекомендований час СРС
	1. Етап педагогічного спостереження	
1	1.Ознайомлення з програмою практики, видача документації (щоденника, звітів).	2
	2.Ознайомлення з навчально-методичними матеріалами к-ри, з фаховою літературою, яка пов'язана зі спеціальністю студентів.	10
	3.Ознайомлення із навчальними матеріалами, які використовує керівник практики у навчальному процесі	10
	4.Відвідування занять керівника практики, написання власних коментарів до кожного етапу заняття (кількість поурочних конспектів відповідає кількості відвіданих за перший тиждень занять)	10
	5.Заповнення щоденника (1 тиждень педагогічної практики).	4
	Розділ 2. Практично-діяльнісний етап	
2	1.Відвідування занять керівника практики з проведенням фрагменту заняття	4
	2.Укладання індивідуального графіку проведення практичних занять та взаємовідвідувань	1
	3.Підбір та методична організація студентами навчального матеріалу для проведення занять.	20
	4.Проведення практичних занять та взаємовідвідувань, укладання розгорнутого плану-конспекту.	14
	5.Обговорення рівня проведення занять.	2
	6.Заповнення щоденника (2 тиждень педагогічної практики).	4
	Розділ 3. Етап звітності	
	1.Підготовка звітів, підведення підсумків	3
	Залік	6
	Всього годин	90

4. Оцінювані результати навчання

Педагогічна практика

Рейтинг студентів складається з балів, що вони отримують на наступних етапах:

- педагогічне спостереження - 43 бали;
- практично-діяльнісний - 54 бали;
- звітність - 3 бали.

	Етап	%	Ваговий бал	Кіл-ть	Всього
1.	Етап педагогічного спостереження	43%	43	1	43
2.	Практично-діяльнісний етап	54%	54	1	54
3.	Етап звітності	3%	3	1	3
	Всього				100

Рейтинг студента складається з балів, що він/вона отримує за:

- 1) активну участь у роботі на етапі педагогічного спостереження -43 бали
- 2) активну участь у роботі на етапі практично-діялісному етапі– 54 балів;
- 3) активну участь у роботі на етапі звітності -3бали

Максимальна кількість балів = 100.

Умовою допуску до заліку є виконання всіх завдань, складений звіт та щоденник студента-практиканта.

Оцінка виставляється на підставі аналізу відгуку керівника практики та куратора від кафедри, якості оформлення звітної документації відповідно до вимог, а також успішного представлення звіту на кафедральному методичному семінарі.

Система рейтингових балів та критерії оцінювання

Оцінювання етапу педагогічного спостереження = 43 бали

Рівень засвоєння навчального матеріалу	Значення Rk	Опис критеріїв
«Відмінно»	43-39 балів	Вчасне і коректне виконання завдань
«Добре»	38-32 балів	Вчасне виконання з незначними недоліками
«Задовільно»	31-26 балів	Виконання 60% завдань

Педагогічна практика

«Незадовільно»	0 балів	Виконання менше 60 % завдань
----------------	---------	------------------------------

Оцінювання практично-діяльнісного етапу = 54 балів

Рівень засвоєння навчального матеріалу	Значення Rk	Опис критеріїв
«Відмінно»	54 – 49 бали-	Проведення занять на творчо-пошуковому рівні, креативний підхід до організації і проведення занять з урахуванням сучасних вимог методики навчання іноземних мов
«Добре»	48 - 40 балів	Проведення занять на рівні, що відповідає сучасним вимогам до навчання іноземних мов
«Задовільно»	39 - 32 балів	Проведені заняття в цілому відповідають вимогам до навчання іноземних мов та перекладу, проте допущені помилки в організації комунікативної діяльності учнів. Цілі й завдання заняття виконано на 60 %
«Незадовільно»	0 балів	Завдання практичних занять не виконано або виконано в недостатньому обсязі

Оцінювання етапу звітності = 3 балів

Рівень засвоєння навчального матеріалу	Значення Rk	Опис критеріїв
«Відмінно»	3 -2,7 балів	Звіт підготовлено та представлено в повному обсязі. До розгорнутих планів і методичних розробок зауважень немає.
«Добре»	2,6-2,3 балів	Звіт підготовлено та представлено в повному обсязі. Є незначні зауваження до розгорнутих планів і методичних розробок
«Задовільно»	2,2-1,8 балів	Звіт підготовлено не в повному обсязі. Є значні зауваження до розгорнутих планів і методичних розробок

Педагогічна практика

«Незадовільно»	0 балів	Завдання заключного етапу практики не виконано
----------------	---------	--

Результати оголошуються кожному студенту окремо у присутності або в дистанційній формі (е-поштою).

Обов'язкові умови допуску до заліку		Критерій
1	Поточний рейтинг	$RD \geq 60$

Необов'язкові умови отримання заліку:

Активність на практичних заняттях.

Таблиця переведення рейтингових балів до оцінок за університетською шкалою¹

Рейтингові бали, RD	Оцінка за університетською шкалою
$95 \leq RD \leq 100$	Відмінно
$85 \leq RD \leq 94$	Дуже добре
$75 \leq RD \leq 84$	Добре
$65 \leq RD \leq 74$	Задовільно
$60 \leq RD \leq 64$	Достатньо
$RD < 60$	Незадовільно
Невиконання умов допуску	Не допущено

Політика освітнього компонента

Штрафні та заохочувальні бали

Заохочувальні бали		Штрафні бали	
Критерій	Ваговий бал	Критерій	Ваговий бал
1. Участь у міжнародних, всеукраїнських та/або інших заходах та/або конкурсах	7 балів	1. Порушення термінів виконання завдань	2 бали

¹ Оцінювання результатів навчання здійснюється за рейтинговою системою оцінювання відповідно до рекомендацій Методичної ради КПІ ім. Ігоря Сікорського, ухвалених протоколом №9 від 30.05.2019 року.

Педагогічна практика

Відвідування занять

Відвідування занять керівника практики оцінюється на етапі педагогічного спостереження

Пропущені контрольні заходи

Документація щодо результатів практики (звіти, щоденник, плани занять), яка подається на перевірку з порушенням терміну виконання, не оцінюється.

Календарний рубіжний контроль

Залік

Академічна доброчесність

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Норми етичної поведінки

Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів

Студенти мають можливість підняти будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами.

Студенти мають право оскаржити результати контрольних заходів, але обов'язково аргументовано, пояснивши з яким критерієм не погоджуються відповідно до оціночного листа та/або зауважень.

Дистанційне навчання (необов'язковий пункт)

Дистанційне навчання через проходження онлайн-курсів за певною тематикою допускається за умови погодження зі студентами. У разі, якщо невелика кількість студентів має бажання пройти онлайн-курс за певною тематикою, вивчення матеріалу за допомогою таких курсів допускається, але студенти повинні виконати всі передбачені завдання.

Виставлення оцінки за контрольні заходи шляхом перенесення результатів проходження онлайн-курсів не передбачено.

Виконання практичних робіт та тематичних завдань, а також написання курсової роботи, здійснюється під час самостійної роботи студентів у дистанційному режимі (з можливістю консультування з викладачем через електронну пошту тощо).

Інклюзивне навчання

Освітній компонент «Педагогічна практика» може викладатися для більшості студентів з особливими освітніми потребами, окрім студентів із серйозними вадами зору або слуху, які не дозволяють виконувати завдання за допомогою персональних комп'ютерів, ноутбуків та/або інших технічних засобів.

Педагогічна практика

Позааудиторні заняття

Передбачається участь студентів в конференціях, форумах, круглих столах, методичних семінарах тощо.

Педагогічна практика

Додатки

Додаток 1. Програмні результати навчання (розширена форма)

В результаті вивчення освітнього компонента «Педагогічна практика» студенти зможуть:

Результати навчання		Відповідність результатів навчання до компетентностей у СВО ²	
		Загальні компетентності	Спеціальні компетентності (фахові)
1.	Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	
2.	Упевнено володіти державною та іноземними мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати своїх досліджень державною та іноземними мовами.	Здатність бути критичним і самокритичним.	Здатність до володіння інноваційними методами, формами і способами організації навчання та управління нестандартними ситуаціями навчально-виховного процесу.
3.	Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної перекладацької, педагогічної та науково-інноваційної діяльності	Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	Здатність реалізувати системний підхід до організації та ефективного здійснення професійної та науково-інноваційної діяльності шляхом інтеграції сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

²Стандарт вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти».

Педагогічна практика

4.	Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня	Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.	Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного та мовленнєвого матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.
5.	Дотримуватися правил академічної доброчесності.	Здатність бути критичним і самокритичним	
6.	Розв'язувати складні завдання та проблеми забезпечення й організації освітнього процесу в закладі вищої освіти.	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації	Здатність до володіння інноваційними методами, формами і способами організації навчання та управління нестандартними ситуаціями навчально-виховного процесу.
7.	Конструювати та проектувати зміст навчальної та виховної роботи, здійснювати раціональний вибір способів організації педагогічної діяльності.	Здатність до вдосконалення дидактичної культури та педагогічної рефлексії	
8	Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	
9	Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань і власну точку зору на них як фахівцям, так і широкому загалу.		
10	Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та		

Педагогічна практика

	професійного самовдосконалення		
11	Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань і власну точку зору на них як фахівцям, так і широкому загалу.	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	
12	Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації		Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату.

Додаток 2. Рекомендована література

Базова:

1. Гулецька Я.Г., Коломієць С.С. Педагогіка та психологія вищої школи: електронний навчальний посібник для самостійної роботи студентів 5-го курсу ф-ту лінгвістики/Я.Г. Гулецька, С.С. Коломієць – К.: НТУУ «КПІ», 2011. – 230 с.
2. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика: Підручник. Вид. 3-е, випр. і перероб. / Кол. Авторів під керівн. С.Ю.Ніколаєвої. – К.: Ленвіт, 2013.
3. Методика викладання іноземних мов та їх аспектів у вищій школі: підручник / Укл. О. Б. Тарнопольський, М. Р. Кабанова. Дніпро : Університет імені Альфреда Нобеля, 2019. 256 с.
4. Черноватий Л. М. Методика викладання перекладу як спеціальності: підручник для студентів вищих закладів освіти за спеціальністю «Переклад» / Л. М. Черноватий. – Вінниця: Нова Книга, 2013. – 376 с. – (Серія «UTTA Series»)

Допоміжна:

5. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / наук. ред. українського видання С.Ю. Ніколаєва. К. : Ленвіт, 2003. 273 с.
6. Закон України № 2145-VIII «Про освіту» (Відомості Верховної Ради), 2017, № 38-39, ст. 380.
7. Згуровський М.З. Стан та завдання вищої освіти України в контексті Болонського процесу. К.: ІВЦ «Політехніка», 2004. 76 с.
8. Тарнопольський О. Б. Методика навчання іншомовної мовленнєвої діяльності у вищому мовному закладі освіти. К. : ІНКІОС, 2006. 248 с.
9. Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України (Затверджено наказом Міністерства освіти України від 8.04.93 № 93 із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти від 20.12.94 № 351).